

21.4.2010

SADe-ohjelman Oma terveys -palvelukokonaisuuden ja Hyvinvointipalvelusuunnittelu- palvelukokonaisuuden klusteriryhmä

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on SADe-ohjelman johtoryhmän käsiteltäessä asian asettanut tänään SADe-ohjelman Oma terveys -palvelukokonaisuuden ja Hyvinvointipalvelusuunnittelu - palvelukokonaisuuden klusteriryhmän valmistelemaan palvelukokonaisuuden kohdetta, ohjaamaan palvelukokonaisuuden esiselvityksen toteutusta, ohjaamaan ja seuraamaan palvelukokonaisuuden toteutusta ja käyttöönottoa sekä osallistumaan palvelukokonaisuuden toteutuksen arviointiin.

Toimikausi

1.4.2010 - 28.2.2014

Tausta

Hallitus hyväksyi maaliskuussa 2009 sähköisen asioinnin ja tietoyhteiskuntakehityksen vauhdittamista koskevan kannanoton, jonka mukaan hallitus vauhdittaa Suomen tietoyhteiskuntakehitystä ja sähköisten asiointipalveluiden leviämistä kolmella toimintakokonaisuudella: jatkamalla Arjen tietoyhteiskuntaohjelmaa, käynnistämällä Sähköisen asioinnin ja demokratian ohjelman sekä uudelleen organisoimalla julkisten tietojärjestelmien määrittely, hankinta ja ylläpito.

Kannanottoon perustuen valtiovarainministeriö asetti huhtikuussa 2009 Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe-ohjelman). Ohjelman tavoitteena on edistää sähköistä asiointia siten, että kansalaisten ja yritysten sähköinen asiointi on mahdollista vuoteen 2013 mennessä kattaen kaikki keskeiset palvelut. Kansalaisten ja yritysten palveluille luodaan yhtenäisesti asiakasrajapinnat eri tahojen tuottamiin julkisiin palveluihin. Tavoitteena on myös koko julkisen hallinnon (valtio, kunnat, Kela ja muu välillinen julkinen hallinto) tietojärjestelmien yhteentoimivuuden kehittäminen.

Palvelukokonaisuuksien valmistelua ja kehittämistä varten asetetaan tehtävien toteutuksesta vastaava klusteriryhmä, joka koostuu palvelukokonaisuutta ohjaavien ministeriöiden, siihen sisältyvistä palveluista vastaavien viranomaisten - valtion, kuntien ja Kelan sekä tarvittavista yksityisen ja kolmannen sektorin edustajista. Oma terveys - palvelukokonaisuus ja Hyvinvointipalvelusuunnittelu palvelukokonaisuus on valittu jatkovalmisteltaviksi palvelukokonaisuuksiksi.

Tavoitteet

Oma terveys -palvelukokonaisuuden tavoitteena on tukea kansalaisen oman terveyden hallintaa sekä itsehoitoa. Tarkoituksena on, että kansalainen saa omaan tilanteeseensa sopivaa laadukasta ja luotettavaa tietoa terveydestä, sairauksista ja sairauksien hoidosta sekä välineitä arvioida kokemaansa hoidontarvetta. Hän saa omat potilastietonsa sähköisesti ja voi ylläpitää omassa terveyskansiossaan lisäksi omaan terveyteensä ja sairautensa hoitoon liittyvää tietoa (omat merkinnät, mittalaitetieto). Näiden tietojen pohjalta hänelle tarjotaan

terveyden edistämiseen liittyvää päätöksentukea .

Hyvinvointipalveluiden suunnittelu-palvelukokonaisuuden tarkoituksena on helpottaa kansalaisen palveluihin hakeutumista ja tehostaa palveluohjausta, palvelutarpeen arviointia sekä palveluiden toteuttamista joustavasti ja monikanavaisesti. Kansalainen saa tietoa sosiaali- ja terveyspalveluista sekä sosiaaliturvaetuuksista, voi hallinnoida tietojensa luovutuksiin liittyviä suostumuksia ja kieltoja sähköisesti. Tavoitteena on tehostaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita ja hoitoprosesseja, lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua palveluidensa suunnitteluun ja toteutukseen sekä terveys- ja hoitotietojensa tarkasteluun ja seurantaan sähköisesti sekä vähentää tarpeettomia käyntejä.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten mukaisesti SADe-ohjelmassa toteutettavien palvelukokonaisuuksien tulee täyttää seuraavat valintakriteerit: asiakaslähtöisyys ja laatu, merkittävyys, poikkihallinnollisuus, tuottavuuspotentiaali, toteutuksen kustannustehokkuus, käynnistysvalmius ja toteutuksen nopeus, käyttöönottovalmius ja -kelpoisuus, säädösmuutosten tarve ja valmius niiden toteuttamiseen, yhteensopivuus julkishallinnon kokonaisarkkitehtuurin kanssa sekä innovatiivisuus ja luovuus. Erityistä huomiota kiinnitetään kuntien tuottavuuden parantamiseen.

Tehtävä

Klusteriryhmän tehtävänä on valmistella ja tehdä esitys SADe-ohjelman johtoryhmälle ja valtiovarainministeriölle palvelukokonaisuuksien kohteesta, ohjata palvelukokonaisuuksien esiselvityksen toteutusta, ohjata ja seurata palvelukokonaisuuksien toteutusta ja käyttöönottoa sekä osallistua palvelukokonaisuuksien toteutuksen arviointiin.

Klusteriryhmä koordinoi kumpaakin palvelukokonaisuutta. Klusteriryhmä voi tarpeen mukaan jakautua eri ryhmiin kumpaakin palvelukokonaisuutta varten tai se voi esittää asetettavaksi palvelukokonaisuuksia varten alatyöryhmiä.

I Palvelukokonaisuuden valmisteluvaihe:

1. Valmistella ja tehdä esitys Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA) ja valtiovarainministeriölle palvelukokonaisuuden esiselvitysvaiheen käynnistämistä varten:
 - a. palvelukokonaisuuksien palvelualueesta, palvelualueen laajuudesta sekä siinä muodostettavista palveluprosesseista
 - b. palvelukokonaisuuden tietojärjestelmäarkkitehtuurista, joka sovitetaan yhteen kokonaisarkkitehtuurin kanssa
 - c. kehitettävistä palvelukokonaisuuden palveluratkaisuista, palveluiden toteutusmalleista sekä toteutettavien ratkaisuiden hallinnointi ja ylläpitomalleista ratkaisuiden elinkaareksi
 - d. palvelukokonaisuuden käyttöönoton tavoitteista ja laajuudesta

II Palvelukokonaisuuden esiselvitysvaihe (4 – 6 kk)

2. Toimia palvelukokonaisuuden esiselvitysvaiheen ohjausryhmänä:
 - a. vastaa esiselvityksestä, sen suunnittelun onnistumisesta sekä onnistumisen edellytysten luomisesta
 - b. vastaa esiselvityksen yhteisten tavoitteiden määrittelystä
 - c. seuraa esiselvityksen edistymistä
 - d. hyväksyy esiselvityksen tuotokset esitettäväksi Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA), joka toimii SADe-johtoryhmänä.

III Palvelukokonaisuuden toteutusvaihe:

3. Toimia palvelukokonaisuuden toteutusvaiheen ohjaus- ja seurantaryhmänä:
 - a. seuraa toteutuksen etenemistä asetettujen tavoitteiden mukaisesti
 - b. tuo esiin erilaisten palvelukokonaisuuteen liittyvien keskeisten toimijoiden ja sidosryhmien tarpeita, kommentoi projektin keskeisiä linjauksia ja suunnitelmia sekä antaa lausuntoja väli- ja lopputuotoksista.
 - c. arvioi osaltaan palvelukokonaisuuden toteutuksen onnistumisen

III Palvelukokonaisuuden käyttöönottovaihe:

4. Toimia palvelukokonaisuuden käyttöönottovaiheen seurantaryhmänä:
 - a. seuraa käyttöönoton etenemistä asetettujen tavoitteiden mukaisesti
 - b. tuo esiin erilaisten palvelukokonaisuuteen liittyvien keskeisten toimijoiden ja sidosryhmien tarpeita käyttöönottoon liittyen, kommentoi käyttöönoton keskeisiä linjauksia ja suunnitelmia sekä antaa lausuntoja väli- ja lopputuotoksista.
 - c. arvioi osaltaan palvelukokonaisuuden käyttöönoton onnistumisen

Palvelukokonaisuuksien vaiheista syntyvät kuvaukset ja dokumentaatio tulee laatia SAdE-ohjelmassa sovitulla tavalla ja muodossa. Vaiheiden toteutuksessa käytetään SAdE-ohjelman palvelukokonaisuuksien ohjaus- ja hallintamallia.

Organisointi

Klusteriryhmä

Puheenjohtaja Eija Koivuranta, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja Matti Franck, IT-johtaja, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Maire Ahopelto, palvelupäällikkö, valtiovarainministeriö

Markku Hupli, terveysterveyspalvelujen palvelujohtaja, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri

Päivi Hämäläinen, osastojohtaja, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Annakaisa Iivari, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Pirjo Ilanne-Parikka, ylilääkäri, Diabetesliitto ry

Keijo Koski, terveysjohtaja, Oulun kaupunki

Laura Mäkelä, kehittämisspäällikkö, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS)

Soile Paahtama, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Mervi Pulkkanen, teknologia-asiantuntija, Tekes

Niilo Saranummi, tutkimusprofessori, Valtion teknillinen tutkimuslaitos VTT

Markku Tervahauta, toimialajohtaja, Lahden kaupunki

Jaakko Valvanne, vanhuspalvelujen kehittämisjohtaja, Espoon kaupunki

Anna-Kaisa Ylhäinen, järjestelmäpäällikkö, Kansaneläkelaitos

Tuomas Teuri, johtava asiantuntija, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

Sihteeri Hannele Hyppönen, tutkimuspäällikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Sihteeri Martti Näveri, projektipäällikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa palvelukokonaisuuksien valmistelusta ja klusteriryhmän työskentelyedellytysten toteutumisesta SAdE-ohjelman toimintamallien esittämällä tavalla.

Klusteriryhmä vastaa palvelukokonaisuuksien valmistelusta ja ohjauksesta edellä kohdassa tehtävät esitetyllä tavalla.

Klusteriryhmä toimii Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) ohjauksessa ja vuorovaikutuksessa muiden SAdE-ohjelman valmisteluryhmien ja -tiimien kanssa.

Klusteriryhmä voi kuulla asiantuntijoita.

Klusteriryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa työskentelyn aikana. Palvelukokonaisuuden eri vaiheiden välissä klusteriryhmän kokoonpanoa tarkistetaan ja täydennetään tukemaan seuraavaa vaihetta. Klusteriryhmän jäsenistön muutokset käsitellään Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnassa (JUHTA) ja valtiovarainministeriö päättää kokoonpanomuutoksesta Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) puollon nojalla.

Kustannukset ja rahoitus

Klusteriryhmän työskentelyyn osallistuvat jäsenet tekevät työn virkatyönään.

Klusteriryhmän tarvitsemien erikseen sovittavien asiantuntijoiden kustannukset korvataan SAdE-ohjelmaan tarkoitetuista määrärahoista valtiovarainministeriön momentilta 28.90.20 valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet siten, että esiselvitysvaiheen jälkeen kustannukset sisältyvät ao. palvelukokonaisuuden kustannusarvioon.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Silja Hiironniemi

Neuvotteleva virkamies

Tommi Oikarinen

LIITTEET

Liite 1: Oma terveys -palvelukokonaisuuden ja Hyvinvointipalvelusuunnittelu-palvelukokonaisuuden kuvaus ja palvelukartta

JAKELU

Hankkeen työryhmät ja sihteeristö

TIEDOKSI

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA)
Valtion IT-johtoryhmä
Valtion IT-koordinaatioryhmä